

l'liure

© Ros Ribas

l'onada

text **Ignacio García May**

idea i direcció **Marc Montserrat Drukker**

basat en l'experiment real de **Ron Jones**

Teatre Lliure Gràcia - del 14 de març al 7 d'abril

L'onada

text **Ignacio García May** idea i direcció **Marc Montserrat Drukker**

basat en l'experiment real de **Ron Jones**

intèrprets **Boris Cartes** Steve / **Eduard Farelo** Ron Jones / **Malcolm McCarthy** Norman / **Marta Ossó** Wendy / **Alba Ribas** Sherry / **Andrea Ros** Aline / **Martí Salvat** Robert / **Joan Sureda** Doug

veu en off **Jordi Royo**

traducció del castellà **Cristina Genebat** / escenografia **Jon Berrondo** / vestuari **María Araujo** / caracterització **Toni Santos** / il·luminació **Albert Faura (a.a.i.)** / so **Francisco Grande** i **Igor Pinto** / vídeo **Xavier Bergés**

ajudant de direcció **Toni González Lillo** / ajudant d'escenografia **Jose Novoa** / ajudant de vestuari **Mireia Llatge** / arxius de vídeo **Federico Szarfer**

construcció d'escenografia **Tallers d'escenografia Jordi Castells i Pascualín** / confecció de vestuari **Sastreria Caireta** i **Godet**

producció **Teatre Lliure**

agraïments **Mark Hancock, Philip Neel, COCO COMIN** Escola de Dansa i Comèdia Musical, **MOZAICA**, **Mercè Ramos**, **Mireia Carulla**, **José Luis Guerin**, **Jaume Tomàs Carulla**, **Xavier Mestres**, **Toni Vives**, **Gisela Crem**, **Miriam Bar**, **Pep Montserrat**, **Glòria Folguera**, **Albert Folguera**, **Carles Masdeu**, **Jonathan Littell**, **Judit Terma** i **Carla Rovira**

espectacle en català / durada aproximada: primera part **1h. 20'** / pausa **15'** / segona part **45'**

el **17/03** col·loqui amb l'equip artístic després de la funció **amb la presència de Ron Jones**

espectacle recomanat pel Servei Educatiu del Teatre Lliure

19/03 a les 17h. funció escolar de tarda

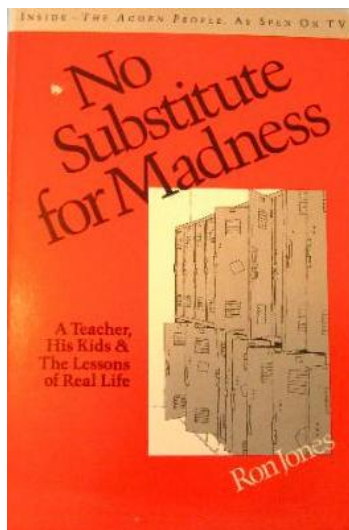
sala adaptada / sistema d'anell magnètic per a persones amb discapacitat auditiva

programa de mà en braille disponible a taquilla

horaris: de dimecres a divendres a les 20:30h. / el dissabte a les 17:30h. i a les 21h. / el diumenge a les 18h.

preus: 28€/ 19,05€ (dimecres, dia de l'espectador) / 23,55€ (amb descompte, excepte el dia de l'espectador)

Califòrnia, als anys seixanta. La Guerra del Vietnam, la música rock i les marxes antiracistes del Dr. Luther King són a totes les converses. Ron Jones, un jove i carismàtic professor d'un institut, intenta ensenyar als seus alumnes d'història com es va poder forjar la societat que va donar peu, a l'Alemanya dels anys 30 i 40, al Nazisme i als camps de concentració i extermini. Per fer-ho engega un experiment: durant diverses setmanes els alumnes hauran de seguir unes normes estrictes que els permetran experimentar, des de dins, i en primera persona, que fàcil que és convertir-se en part d'un aparell totalitari. Ells accepten, primer a desgrat i després amb un entusiasme progressiu, fins al punt que el petit experiment corre el risc d'escapar-se de les mans de Jones...

El 1976 el professor nord-americà **Ron Jones** va recollir en la novel·la curta *Take as Directed* l'experiment real que havia realitzat el 1967 a la Cubberley High School de Palo Alto, a Califòrnia. El 1981 la narració es va publicar dins del recull *No Substitute for Madness* sota el títol *The Third Wave*.

més informació

<http://www.thewavehome.com/faq.htm>

<http://www.ronjoneswriter.com/>

L'onada és un espectacle creat pel director teatral Marc Montserrat Drukker i jo mateix a partir de l'experiment autèntic que va portar a terme el professor Ron Jones el 1967. A diferència d'altres projectes anteriors inspirats per aquesta història, [com ara la pel·lícula alemanya *Die Welle* (2008) o el telefilm nord-americà *The Wave* (1981)], la nostra obra no vol fer servir l'anècdota central per construir un *thriller* més o menys convencional, sinó seguir els fets de la manera més fidel possible, tal com van ser consignats en el seu moment pel propi Jones en diversos articles i entrevistes, i recopilats més endavant per uns quants exalumnes que van participar en l'experiment. No es tracta, doncs, d'una adaptació d'aquestes pel·lícules ni de cap altra, sinó d'un text original producte de la investigació més exhaustiva. Per a això ha estat necessari invertir un llarg període d'estudi i reflexió sobre els materials, que, en el cas del Marc han estat diversos anys. En aquest sentit, director i dramaturg volem agrair particularment les aportacions de Philip Neel i Mark Hancock, participants originals de l'experiment, i del propi Ron Jones, amb els quals hem mantingut contacte personal a l'hora de construir la peça. Òbviament, i per motius dramatúrgics, ha estat necessari canviar alguns detalls (noms, situacions) i comprimir el nombre d'estudiants implicats en el projecte.

Ignacio García May

Ignacio García May

(Madrid, 1965)

Dramaturg i director teatral; professor d'Espectura Dramàtica a la RESAD - Real Escuela Superior de Arte Dramàtico de Madrid. És autor, entre altres obres, d'*Alesio*, *Operación Ópera*, *El dios Tortuga*, *Los vivos y los muertos*, *Los coleccionistas* i *Esencia*. Ha dirigit, entre altres espectacles, *El hombre que quiso ser rey* i *Dràcula* al Centro Dramàtico

Nacional, i *Ibsen tras el cristal*. És un col·laborador habitual de la Compañía Nacional de Teatro Clàssico, per a la qual ha versionat *El viaje del Parnaso*, *Romances del Cid* i *La verdad sospechosa*. És assessor dramàtic del projecte *Escritos en la Escena*, del CDN. Des del 2005 escriu una columna setmanal sobre teatre a la revista *El Cultural*. És fundador de la companyia *Tigre Tigre Teatro*, amb la qual participa actualment com a actor a l'espectacle de varietats *Tres Tiki Tigres*, que també ha coescrit i dirigit.

Marc Montserrat Drukker

(Barcelona, 1970)

Es forma a Londres en interpretació, teatre musical i mim a la London Studio Centre, a la Royal Academy of Dramatic Art (RADA) i al Mime Centre. Com a actor, ha participat als espectacles *Cal dir-ho?*, d'E. Labiche, dir. Josep Maria Flotats; *El mercader de Venècia*, de W. Shakespeare, dir. Sergi Belbel; *L'auca del senyor Esteve*, de S. Rusiñol, dir. Adolfo Marsillach; *Guys & Dolls*, de F. Loesser, J. Swerling i A. Burrows, dir. Mario Gas; *Terra baixa*, d'À. Guimerà, dir. Ferran Madico; *Mentiders*, d'A. Neilson, dir. Abel Folk, i *Tren de somnis*, de J. Sabatés, dir. Joan Font, entre altres.

Ha fet d'ajudant de direcció d'Abel Folk (*Mentiders*), Ángel Alonso (*Maria Rosa*), Alfredo Arias i Marilú Marini (*Mals d'amor d'una gata francesa*), Ferran Madico (*Terra Baixa*) i Yuval Zamir (*Blood Wedding*). També ha estat director resident de les produccions *Spamalot*, de Tricycle, i *Grease*, de Ricard Reguant. Ha estat supervisor artístic de *Garrick* i *100% Tricycle*, de la Cia. Clownic, i de *Lava*, de la cia. Studio Orka, i ha fet la coordinació artística del cicle *Confidencias* del Centro Dramático Nacional i de *Los Tarantos, el musical*, d'A. Mañas, dir. Emilio Hernández.

Signa la posada en escena de *Grottesco*, de Monti & Cia., i la direcció de *Bastià & Bastiana*, de W. A. Mozart (Premi Sant Miquel al millor espectacle de la Fira de Tàrrrega 06); *Sombra y Cuna*, de J. L. Miranda, i *Chicago*, de F. Ebb i B. Fosse (Premi de la crítica al Millor Espectacle de Teatre Musical 1996/97). Ha cocreat i dirigit també els espectacles *Èxode* de la Cia. PepaMontiNan; *Fools Folls, klowns de luxe*, de Monti & Cia. i *Muntaner cantonada Broadway*. Entre les seves últimes direccions destaquen *Spamalot* de Monty Python a Mèxic DF; *Després de la pluja* de Sergi Belbel, i *Ticket* de la Cia. Tricycle2, del qual també és coautor.

També ha col·laborat en cinema a *Tren de sombras*, de José Luis Guerin i a *Cualquiera*, de David Marqués, i en televisió, fent de *coach* i d'ajudant de direcció a la sèrie *Més Dinamita* de Tricycle (TV3).

els intèrprets

Boris Cartes

Actualment estudia Interpretació a l'Institut del Teatre de Barcelona. Té estudis de solfeig, piano, harmonia i saxo, i el 2006 va fer un *stage* amb la Blue Lake Orchestra de Michigan. Des del 1997 ha participat en tallers de teatre i clown impartits per Ester Nadal i Virginia Imaz. Ha format part de l'Aula de Teatre d'Andorra la Vella. Ha col·laborat en el muntatge *Ciques*, de la companyia Aquatremans i en la lectura dramatitzada d'*Andorra*, de Max Frisch, dir. Ester Nadal. Durant la seva formació a l'Institut ha treballat en tallers dirigits per Josep Maria Mestres, Mercè Mariné i Carme Portaceli.

Eduard Farelo

(Barcelona, 1970)

Actor de cinema i televisió, treballa també en doblatge. En teatre a participat als espectacles *Les dones de Traquis*, de Sòfocles, dir. Pere Alberó; *T'estimo, ets perfecte... ja et canviaré!*, de Joe Pietro, dir. Esteve Ferrer; *Ronda de mort a Sinera*, de Salvador Espriu, dir. Ricard Salvat; *Glengarry Glen Ross*, de David Mamet, dir. Àlex Rigola; *Marie i Bruce* i *La febre*, de Wallace Shawn, dir. Carlota Subirós; *Les falses confidències*, de Marivaux, dir. Sergi Belbel, *Pels pèls*, de Paul Pörtner, dir. Abel Folk; *L'home, la bèstia i la virtut*, de Luigi Pirandello, dir. Pep Pla, i *Coral Romput*, de V. A. Estellés, dir. Joan Ollé, i a *Marburg*, de Guillem Clua, dir. Rafel Duran. Entre els seus últims espectacles destaquen *Celebració*, de Harold Pinter, dir. Lluís Pasqual; *Les tres germanes*, d'A. Txékhov, dir. Carlota Subirós, i *Poder absolut*, de Roger Peña i Carulla.

Ha participat a les sèries *Secrets de família*, *Nissaga de poder*, *Jet-Lag*, *Des del balcó*, *Psico-Express*, *El comisario*, *Majoria absoluta* i, més recentment, *Ventdelplà*, *¿Hay alguien ahí?*, *Ángel o Demonio*, *Toledo* i *Niños Robados*. També ha participat en Tv movies com ara *Extremis*, dir. Abel Folk (2008); *Adivina quién soy*, dir. Enrique Urbizu (2006); *Mobbing*, dir. Sonia Sánchez (2006); *Des del balcó*, dir. Jesús Garay (2001); *El príncep de Viana*, dir. Silvia Quer (2001); *Cabell d'Àngel*, dir. Enric Folch (2001); *Laia*, dir. Jordi Frades (1995).

En cinema ha treballat a *X3 3D*, *Xperimenta el miedo*, dir. Sergio Vizcaino (2011); *No habrá paz sin malvados*, dir. E. Urbizu (2010); *Cruzando el límite*, dir. Xavi Giménez (2009); *Ingrid/myspace*, dir. Eduard Cortés (2008); *Eloise*, dir. Jesús Garay (2008); *Seigné*, dir. Marta Balletbò-Coll (2004); *Coses que passen*, dir. Enric Folch (1997); *Parella de tres*, dir. Antoni Verdaguer (1995);

Síes y noes, dir. Enric Folch (1994); *Que t'hi jugues Mari Pili*, dir. Ventura Pons (1989), entre altres films.

Malcolm McCarthy

(L'Havana, 1992)

Ha treballat de model per a la campanya d'Adidas als Estats Units. Com a actor, ha col·laborat als vídeo clips *Gratitud* de Damià Olivella i *Qué maravilloso* de De cara a la pared. Ha fet figuració especial de publicitat per a Donuts i per a cinema, a la pel·lícula *Red Lights* de Rodrigo Cortés. En teatre, ha participat en un muntatge d'*El casament dels petits burgesos*, de Bertolt Brecht.

Marta Ossó

(Barcelona, 1989)

És actriu i cantant. Llicenciada en Art Dramàtic en l'especialitat de musical per l'Escola Superior Eòlia. S'ha format en diverses disciplines: procediment Daulte, cant modern-voicecraft, interpretació musical (amb Carlos Wagner), doblatge, cos i dansa (amb Núria Legarda) i clown (amb Christophe Marchand), entre altres. Professionalment, ha treballat amb Raimund Hoghe a *Young People, Old Voices* (2011), *El cuadro o el principio del fin*, d'Àlex Mañas (2012), i *Un refugi indie* de Pau Miró. També ha participat al Festival de Fora de Temporada de Girona amb un monòleg de Beth Escudé dirigit per Xavier Albertí, i ha col·laborat amb l'espectacle *Senyoreta Júlia*, de Josep Mestres. Actualment cursa Estudis Literaris a la Universitat de Barcelona.

Alba Ribas

Ha estudiat Interpretació a Eòlia i La Bobina, i dansa clàssica a Àrea amb Mariana Giustina, compaginant els estudis en Publicitat i Relacions Públiques a la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha treballat en pel·lícules com *Diario de una Ninfómana*, *Animals* o *XP3D* i el seu debut televisiu ha estat fent de Sol a la sèrie d'Antena3 *El Barco*. Actualment, acaba de rodar la pel·lícula *Barcelona, t'estimo*, òpera prima de Dani de la Orden.

Andrea Ros

Ha estudiat interpretació a l'Escola de Nancy Tuñón, amb la Companyia de Teatre Grup Rodamón i també amb Roberto i Loren Cerdá, i ha fet cursos de veu amb John Wild. Ha treballat en teatre, sota la direcció de Montse Sala, Nyusca Gorenko, Álvaro Aránguez i Lorena García, entre altres. També ha fet cinema, sota les ordres de Roger Gual (*Tàsting meu*), F. González Molina (*Tengo ganas de tí*), Mabrouk El Mechri (*The cold Light of Day*), Jaume

Balagueró i Paco Plaza ([REC]2) o Manuel Hueriga (*Salvador*), i en diversos curtmetratges, d'entre els quals destaca *Hannah o Miley*, d'Álvaro Aránguez, pel qual va rebre el Premi a la Millor Actriu al festival de curts Notodo Film. En televisió ha participat a les sèries *Buen agente*, *Los hombres de Paco*, *Aída*, *Puerta escarlata*, *Águila Roja*, *El internado*, *Cazadores de hombres*, *Mar de fons* i *El cor de la ciutat*.

Martí Salvat

(Barcelona 1989)

Llicenciat en Art Dramàtic per l'Escola Superior d'Art Dramàtic de Barcelona (ESAD – Institut del Teatre, 2012), també ha participat en cursos amb Simon Scardifield (*Jugant amb Macbeth*), Boris Daussà (gest escènic i kathakali) i Pere Sais (laboratori permanent: cos – veu – acció). En teatre ha participat en *El vídeo no el veu ningú*, de Martin Crimp, dir. Carme Portaceli (2012); *Ñaque o de piojos y actores*, de J. S. Sinisterra, dir. Ekaitz González; *Fuenteovejuna. Breve tratado sobre las ovejas domésticas*, versió de Lope de Vega signada per Anna Maria Ricart, dir. Ricard Soler, i *Roberto Zucco*, de B-M. Koltès, dir. Jorge Vera. També ha col·laborat en la lectura dramatitzada *La viuda trapella*, de C. Goldoni, dir. Pere Daussà a La Seca-Espai Brossa i també en algunes a la Sala Beckett. Ha participat al vídeo del concert *Mürfila versiona dones contrastades* dirigit per David Selvas dins del cicle *4acords* al Teatre Romea.

Joan Sureda

Graduat a l'Estudi d'actors Nancy Tuñón i Jordi Oliver. Ha fet diversos cursos de formació actoral amb Neil LaBute, Andrés Lima, Esteve Rovira o Pere Farran. També ha rebut formació de cant modern amb l'Elisabeth Castro i de dansa per actors amb la Montserrat Prats. Ha treballat en el laboratori de creació Havanera: *Argelès-sur-mer* amb Àlex Rigola i al taller *Companyia K* amb Lluís Pasqual. En teatre ha col·laborat amb la companyia Apunta Teatre a *Salvem les balenes... i el meu matrimoni què?* (2010), *Dòria* (2011) i *Tu digues que l'estimes* (2012). Els seus últims treballs han estat el muntatge *LaSal*, d'Eva Hibernia, dirigit per Cristina Lügstenmann (Fabra i Coats), i *DesigJam* dirigit per Neil LaBute (Porta4). En televisió, ha participat a la sèrie *La Riera* (TVC).

ACTIVITATS A L'ENTORN DE... L'ONADA

Taula rodona - És possible repetir l'onada avui dia?

Coincidint amb les funcions de *L'onada* i en motiu de la presència de **Ron Jones** a Barcelona, us oferim una taula rodona el **divendres 15 a les 18:00h.** a la **Sala de premsa del Lliure de Montjuïc**, moderada per Xavier Graset. Hi participaran:

Ron Jones, el professor nord-americà que el 1967 va fer l'experiment real en el qual es basa aquesta obra.

Mark Hancock, un alumne de Ron Jones que va participar en l'experiment original.

Marc Montserrat Drukker, creador i director de l'espectacle.

Xavier Torrens Llambrich, Doctor en Ciències Polítiques i sociòleg, actualment és professor de Política Cultural de la Universitat de Barcelona. És expert en educació sobre l'Holocaust i en gestió multicultural i prejudicis.
http://www.ub.edu/masteroficial/gpa/images/pdf/cv_torrens.pdf

Ana Kipen, especialista en psicologia social i maltractament. Compta amb una llarguíssima experiència amb adolescents i joves pel que fa a prejudicis i violència: racisme i violència i sexisme i violència de gènere.

Xavier Casals, Doctor en Història, actualment és professor de diverses universitats (URL, URV, UOC, UAB i UB). És especialista en moviments extremistes i en l'evolució de l'extrema dreta des de la postguerra fins a l'actualitat. <http://xaviercasals.wordpress.com/about/>

Amb tots ells, a partir de l'experiment real i les vivències dels dos protagonistes reals, analitzarem fins a quin punt, i segons quines estratègies i formes de comportament social, és possible que actualment es torni a produir una *onada*.

Els assistents a la taula rodona rebran un val 2x1 d'entrades per a l'espectacle.